

Jaarverslag 2015



Concept versie 17 juni 2016

**ADVIESRAAD
MAATSCHAPPELIJKE
ONDERSTEUNING
STEENBERGEN**

Juni 2016

Inhoudsopgave

| | | |
|-----|--------------------------------|----|
| 1. | Voorwoord | 3 |
| 2. | Taak / missie..... | 4 |
| 3. | Terugblik en vooruitblik | 5 |
| 3.1 | Terugblik..... | 5 |
| 3.2 | Werkwijze en activiteiten..... | 6 |
| 3.3 | Toekomst Adviesraad | 10 |
| 3.4 | Op naar 2016..... | 12 |
| 4. | Financiën | 13 |
| 5. | Samenstelling leden | 14 |

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2015 van de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning van de gemeente Steenbergen. Hierin treft u een overzicht aan van de activiteiten die wij in 2015 hebben ondernomen om onze adviezen op een zo goed mogelijke manier te kunnen onderbouwen. Hierin ook een financiële verantwoording van het budget dat ons door de Gemeente is verleend.

De Adviesraad MO had aan het begin van het jaar xx leden. xx leden namen afscheid, te weten:xxxxxx . In 2015 is Jan Legierse toegetreden tot de Wmo-adviesraad toegetreden en sinds december 2015 ook Rosana Arrias.

In 2015 hebben wij gevraagde en ongevraagde adviezen uitgebracht.

Het overleg met de Wmo-adviesraad van Woensdrecht wordt als nuttig ervaren en wel met name als netwerk voor gedachten, ervaringen en kennisuitwisseling. De samenwerking tussen deze adviesraden is echter afhankelijk van de mate waarin ook de betrokken gemeenten met elkaar samenwerken.

In 2016 jaar zullen wij weer trachten een zo kwalitatief mogelijke bijdrage te leveren. Als leden doen we dat vooral ook door eigen ervaringen te delen en ervaringen die we horen van inwoners binnen de gemeente. Daarnaast wil de Adviesraad vier nieuwe leden gaan werven, inclusief een nieuwe voorzitter benoemen. Als de samenstelling compleet is wil de Adviesraad zich beter gaan bekend maken door het beter inzetten en benutten van diverse bestaande communicatiekanalen, zoals het actueel maken van de website, inrichten facebook etc.

Als er zaken zijn die absoluut niet wenselijk zijn met betrekking tot welzijn, zorg en welzijn en veel mensen binnen de gemeente dit ook ervaren, verzoeken wij inwoners en organisaties contact met ons op te nemen via ons e-mailadres: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Johan Brouwer, Voorzitter Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning Steenbergen

2. Taak / missie

De Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning Steenberg en adviseert de gemeente - gevraagd en ongevraagd - over beleid en uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), Jeugdwet en Participatiewet en de daaraan gelieerde verdere wet- en regelgeving.

Allemaal willen we graag de regie over ons leven **zelf** kunnen blijven voeren. Voor zover dat mogelijk is op eigen kracht of, zo nodig, met hulp van onze naasten uit onze omgeving.

Als dat niet lukt dan dient professionele ondersteuning kwetsbare mensen of mensen met een zorg- of hulpvraag tijdelijk of als het echt moet blijvend te helpen om volwaardig mee te doen in onze maatschappij.

Ondanks nieuwe werkwijzen, nieuwe taken voor organisaties en gemeenten en daarnaast ook de bezuinigingen op de gemeentefinanciën is het onze taak om het college te adviseren over de knelpunten in de praktische uitvoering van het beleid aangaande welzijn, zorg en jeugdhulp in de gemeente. Hiervoor zullen wij de gemeente aanspreken als de belangrijkste gesprekspartner. Alleen samen kunnen wij voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen. Ook houden wij onze oren en ogen open voor berichten uit onze eigen netwerk, omgeving, verzameling van grotere en kleinere gemeenschappen, organisaties en bonden. We zoeken deze professionals op om te horen wat er speelt en zetten onze voelhorens uit.

3. Terugblik en vooruitblik

In dit hoofdstuk een terugblik, blik op onze werkwijze en activiteiten en tot slot de toekomst van de Adviesraad MO.

3.1 Terugblik

Het hele jaar 2015 heeft in het teken gestaan van de transities in het sociaal domein en het samenwerken van diverse partijen en uitvinden van nieuwe werkwijzen en procedures rondom cliënten. De wetgevingstrajecten met betrekking tot het Passend onderwijs, de Participatiewet, de Wmo en de Wet langdurige zorg (WLZ) werden afgesloten. De Adviesraad heeft met grote belangstelling de activiteiten van de gemeente gevolgd voor wat betreft de invoering van de nieuwe taken, met name die op het gebied van de Wmo en de jeugdhulp.

De Adviesraad is in eerste instantie belast met de advisering over het beleid met betrekking tot de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Als Adviesraad lossen wij geen individuele problemen op, maar moeten wij wel kunnen fungeren als klankbord voor dat wat er in de samenleving gaande is. Om ons te informeren probeert steeds minimaal 1 lid van de raad naar bijeenkomsten te gaan waar veel gebruikers van de Wmo samenkomen en waar dus nuttige informatie voorhanden kan zijn. De samenwerking met de gemeente wordt steeds beter.

Voor een maximale bijdrage van de Adviesraad is het van wezenlijk belang dat de wij in een zo vroeg mogelijk stadium bij de ontwikkeling van beleid worden betrokken. Adviseren over een volledig uitgewerkt conceptbesluit geeft normaal gesproken weinig ruimte om suggesties voor verandering vruchtbaar te doen zijn.

In de toekomst hopen we dan ook steeds meer van ambtenaren de vraag te krijgen om advies te geven over notities die nog niet verzendklaar zijn voor B. & W en gemeenteraad. Zo kunnen wij al tijdens het voortraject onze adviezen geven over noodzakelijke aanpassingen. Het afgelopen jaar is de Adviesraad diverse malen om advies gevraagd en hebben wij ook meerdere malen ongevraagd advies gegeven.

3.2 Werkwijze en activiteiten

Wij lopen een paar zaken die voor ons van bijzonder belang zijn hierna nog een keer langs.

Inleiding

2015 stond in het teken van de implementaties en evaluatie van de zorgtransities. Deze transities omvatten de overheveling van een groot aantal taken en verantwoordelijkheden in het zogeheten 'sociale domein' van de Rijksoverheid naar de gemeenten. Voor de Adviesraad lag daarbij het accent met name op de volgende drie onderdelen:

- Wmo 2015
- Transitie Jeugdzorg
- Participatiewet

Op 15 juni is de nieuwe werkwijze met betrekking tot de huishoudelijke ondersteuning ingegaan. Daarnaast was er aandacht voor de Samenhang in het Welzijnswerk.

Wmo 2015

Voorafgaand aan de invoering van de nieuwe Wmo moesten een aantal belangrijke basisvragen worden beantwoord. Zoals bijvoorbeeld:

- Welke inwoners komen vanuit de AWBZ onder verantwoordelijkheid te vallen van de gemeente?
- Welke zorgvraag hebben deze inwoners?
- Wanneer komt men in aanmerking voor huishoudelijke hulp/ondersteuning?
- Hoe wordt de begeleiding voor dagopvang georganiseerd?
- Welke woonvoorzieningen zijn nodig en beschikbaar?
- Hoe worden de aanvragen en toekenningen van woningaanpassingen georganiseerd?
- Hoe wordt dit alles bekostigd?

Eén van de grootste veranderingen die de nieuwe Wmo brengt, is het feit dat men bij het toekennen van zorg en begeleiding niet langer uitgaat van de voorzieningen die beschikbaar zijn (*aanbodgericht*) maar dat er maatwerk wordt geleverd (*vraaggericht*). Het gaat voortaan echt om dat wat er - specifiek voor betreffende cliënt - nodig is om tot het gewenste resultaat te komen.

Voortaan wordt de zorg dan ook toegespitst op de persoonlijke situatie en leefomgeving. Wat kan de cliënt zelf, wat kan de omgeving bijdragen en wat is daarnaast vanuit de Wmo nodig om tot toereikende zorg/begeleiding te komen. Het is dus niet alleen een nieuwe manier van handelen maar ook van denken. Het vraagt een creatieve werkhouding van de Wmo-consulenten en tevens een brede kennis van het werkveld en van diverse andere disciplines zoals financiën en arbeid.

In deze werkwijze wordt echter niet alleen een beroep gedaan op de flexibiliteit en brede blik van de consulenten maar zeker ook van de cliënten en mantelzorgers. De cliënt staat in het gehele proces uiteraard centraal. De medewerkers van de gemeente Steenbergen zijn al in 2013 met deze werkwijze gestart en hebben deze in 2014 verder ingevoerd.

Op 15 juni 2015 is de nieuwe werkwijze met betrekking tot huishoudelijke ondersteuning ingegaan. In de beschikking van de hulp bij de huishouding komen geen vaste uren meer te staan maar het resultaat gaat benoemd worden; de aanvrager recht heeft op een schoon en leefbaar huis. De gemeente is opdrachtgever en er vindt regelmatig een evaluatie plaats, de gemeente wil blijven monitoren of de resultaten worden behaald.

Transitie Jeugdzorg

Ook deze transitie vindt z'n oorsprong al in 2013. In de afgelopen twee jaar is de Adviesraad regelmatig geïnformeerd over de plannen en ontwikkelingen hieromtrent. De nauwe samenwerking tussen de gemeente Steenbergen en acht andere gemeenten in de regio, vindt de Adviesraad zeer positief en heeft daarover geadviseerd.

In een dergelijke grote omwenteling sta je samen sterker en kun je elkaars talenten vinden en krachten bundelen. Uit de informatierondes vernam de Adviesraad dat tevens het werkveld betrokken was en is bij de veranderingen. Zij heeft hierin een duidelijke stem. Voor hen is het namelijk ook een kwestie van werkgelegenheid en dat veroorzaakt onzekerheid. Vooral omdat deze transitie een forse bezuiniging met zich meebrengt.

In principe is de aanpak dezelfde als bij de Wmo 2015. Alleen zijn in dit geval niet de Wmo-consulenten maar de medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) de professionals die tijdens een zogenaamd 'keukentafelgesprek' inventariseren hoe men via

maatwerk tot het gewenste resultaat kan komen. Dit uiteraard met behoud van de eigen kracht en regie van de jeugdige cliënt en diens ouders/verzorgers. Daarnaast blijft de weg naar de huisarts en jeugdarts altijd open voor medische ondersteuning.

Ook bij deze overheveling van taken is nauwe samenwerking met diverse professionele organisaties in het werkveld nodig en vergt dit ook van hen een flinke dosis aanpassingsvermogen en een flexibele houding. Zeker waar het gaat om het doorvoeren van de noodzakelijke bezuinigingen. Dat lukt alleen als alle betrokkenen zich hiertoe tot het uiterste willen inspannen. Deze bezuinigingen hebben elders in het land voor nogal wat onrust gezorgd. In onze regio is dat tot nog toe meegevallen maar het blijft een zaak van aandacht. Veranderingen hebben soms ingrijpende gevolgen voor de betrokkenen.

De Adviesraad heeft zich laten informeren over de Keukentafelgesprekken welke door de Wmo-consulenten worden gevoerd. Dit in samenspraak met Stichting Vraagwijzer.

Participatiewet

Zoals eerder al vermeld, is de Adviesraad pas in november 2014 bijgepraat over de veranderingen rond de Participatiewet. Deze wet heeft mogelijk nog meer impact op de betrokken burgers dan beide andere transities. Het is dan ook verbazingwekkend dat er in het werkveld nog weinig over wordt gesproken. De oorzaak hiervan kan liggen in het feit dat er nog veel onduidelijk is en de inwoners er nog niet of nauwelijks mee zijn geconfronteerd. Dat deze confrontatie nog gaat komen, mag duidelijk zijn. Daarom is het houden van de welbekende vinger aan de pols van essentieel belang. De invoering van de Participatiewet zal verlopen aan de hand van een viertal deelprojecten.

Te weten:

PROJECT 1

Zoeken van regionale samenwerking om mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt gelijkwaardig te gaan benaderen in hun arbeidsontwikkeling, zowel op juridisch vlak als in het loonwaardenmodel.

PROJECT 2

Opstellen van regionaal plan van aanpak voor de implementatie van de Participatiewet met als hoofdthema's:

- Coördinatie dienstverlening werkgevers

- Beleidsontwikkeling
- Doelgroep Wajong
- Samenwerking UWV
- Inzet Werkbedrijf

PROJECT 3

Opstellen van gezamenlijk plan van aanpak met de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD).

PROJECT 4

Opstellen toekomstvisie Stichting Samen Werken (SSW).

De implementatie van deze wet staat dus nog in de kinderschoenen. Duidelijk is wel dat inwoners met een arbeidsachterstand niet meer terecht kunnen in een beschermde arbeidsomgeving zoals de huidige 'sociale werkplaatsen'. De mensen die daar nu werken behouden hun financiële en arbeidsvoorwaardelijke positie. Dit geeft hen rust en zekerheid maar is budgettair gezien een zware last.

Alle nieuwkomers met een arbeidsachterstand moeten volgens de Participatiewet naar reguliere arbeid worden begeleid. Voor deze nieuwe groep zal een andere financiële rekenfactor gelden. Het percentage dat deze 'nieuwkomers' aan werk kunnen verrichten, komt voor rekening van de betreffende werkgever. Het resterende deel vult de gemeente aan tot het minimumloon. Deze constructie heeft tot doel de kosten terug te dringen maar vergt een forse extra inspanning voor wat betreft begeleiding naar de reguliere arbeidsmarkt. Ook stuiten gemeenten op problemen rond de compensatieregeling voor bijstands-uitkeringen. Vooralsnog is het de Adviesraad niet duidelijk hoe dat in Steenbergen zijn invulling gaat krijgen.

Daar waar de Adviesraad rond de Wmo 2015 en de Transitie Jeugdzorg al op voorhand informatie en adviesvragen kreeg, is dat ten aanzien van de Participatiewet niet het geval geweest. Wellicht zal dat in 2016 alsnog gebeuren. Derhalve heeft de Adviesraad hierover nog geen advies of beoordeling kunnen geven.

Welzijnswerk

Aan het eind van 2014 werd de Adviesraad geïnformeerd en om advies gevraagd inzake de voorgenomen samenwerking in het welzijnswerk (*zie nota: Samenhang in Welzijnzorg*). Het doel van een samenwerking tussen zowel vrijwillige als professionele welzijnsorganisaties is te komen tot noodgedwongen bezuinigingen.

Samenhang in het Welzijnswerk gebeurt in overleg met de Traverse Groep (wij zijn), SWOS en Stichting Vraagwijzer. In 2015 is men bezig geweest met 4 activiteiten:

- VIP (.....)academie, een brede ondersteuning van de vrijwilligers;
- Integrale dagactiviteiten;
- Dinteloord op één lijn;
- Tegenprestatie/vroegsignalering.

De gemeente is met de betrokken partijen aan de slag gegaan met de veranderontwikkelingen. Vanuit de kernen zijn al veel onderzoeksresultaten bekend. Begin 2016 wordt een werkconferentie georganiseerd.

De Adviesraad acht het de taak van het professionele deel van de welzijnsorganisaties om hiertoe een plan van aanpak op te stellen. Zij hebben tenslotte de vakkennis en gebruiken het grootste deel van het budget. In het plan dient ruim voldoende aandacht te zijn voor alle kleine en vrijwillige spelers in het werkveld omdat ook zij in een enorme behoefte voorzien en vaak in staat zijn in de directe omgeving van mensen de gewenste activiteiten te organiseren.

3.3 Toekomst Adviesraad

Na de afgelopen tijd vooral intern gericht bezig te zijn geweest als Adviesraad met het geven van advies en reacties op de beleidsnotities van de Gemeente komen we in de volgende fase van implementatie en evaluatie van het beleid. Onder begeleiding van Movisie hebben we als Adviesraad in augustus een werkconferentie met als doel hoe we als Adviesraad de komende jaren gaan functioneren. Zo willen wij onze adviesrol gaan versterken en meer (ver)binding gaan maken met de samenleving. Onze rol zal meer naar buiten gericht zijn en we gaan ons pro-actief opstellen naar de verschillende zorgaanbieders en onze burgers.

De volgende onderwerpen zijn inmiddels verdeeld onder de Adviesraadleden zodat er meer verdieping over onderwerpen en har werkelijkheid plaats vindt kan plaats vinden.

Het betreft de volgende onderwerpen:

- Sociaal domein (Welzijnswerk, Onderwijs en Integrale toegang)
- Wonen en zorg (Afstemmen sociaal-medisch domein, Beschikbaarheid van woningen, bewustzijn ten aanzien van wooncarrière en burgerinitiatieven)
- Jeugd (veiligheid, transformatie jeugdzorg en afstemming jeugd WMO)
- Participatiewet (oprichten ontwikkelbedrijf, minimabeleid, collectieve ziektekostenverzekering, re-integratiebeleid, stichting samenwerken, statushouders en vluchtelingen)
- WMO (transformatie WMO, inkoop 2017, lokale aangelegenheden WMO, ontwikkelingen algemene voorzieningen, mantelzorgondersteuning, vrijwilliger- en mantelzorgbeleid, beschermd wonen, maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid en cliëntondersteuning).

Woensdrecht

De Adviesraad Steenbergen heeft in 2015 tweemaal overleg gehad met de Adviesraad Woensdrecht. Daarin is afgesproken dat verslagen en adviezen voortaan met elkaar zullen worden uitgewisseld.

Communicatie

Een heikel punt is en blijft de communicatie richting burgers. Graag wil de Adviesraad haar inspanningen en adviezen op transparante wijze delen met de inwoners. Tot dit moment is daar echter nog geen goede vorm voor gevonden. De jaarverslagen staan op de gemeentelijke website en de vergaderingen zijn openbaar. Maar dat is uiteraard niet voldoende. Het feit dat de Adviesraad in het verslagjaar geen enkele bezoeker op haar bijeenkomsten heeft mogen verwelkomen, geeft wel aan dat het werk van de Adviesraad nog altijd onbekend en onderbelicht is. De transitieonderwerpen in 2015 waren ook behoorlijk complex en vaak onvoldoende concreet om deze helder en duidelijk te kunnen communiceren naar inwoners en media. Nu deze omwentelingen binnen het sociale domein in de praktijk steeds meer vorm heeft gekregen, wil de Adviesraad in 2016 daarin graag verandering brengen.

Inwoners moeten weten dat de Adviesraad bestaat en wat zij doet. Maar zeker ook hebben zij recht op een duidelijk overzicht van de maatschappelijke ondersteuning binnen de gemeente Steenberg. Voor alle burgers zou informatie beschikbaar en toegankelijk moeten zijn over wanneer men in aanmerking kan komen voor de diverse vormen van begeleiding/zorg en waar men deze kan vinden.

Hierin zouden Adviesraad en gemeente samen kunnen optrekken. Helaas verdient de communicatie rond de diverse transitie vanuit de gemeente richting de inwoners geen schoonheidsprijs en kan de Adviesraad daarop dan ook moeilijk inhaken. De regionale aanpak maakt het voor de Adviesraad eveneens lastig om invloed uit te oefenen op dit communicatieproces.

3.4 Op naar 2016

Het komende jaar zal zijn gericht op het volgen van en adviseren over de ontwikkelingen rond de invoering en budgettering van alle veranderingen. Na het verleende akkoord op de diverse plannen, is het voor de Adviesraad nu van groot belang te weten wat de ervaringen van de inwoners zijn. Het is aan de leden van de Adviesraad om de 'voelspriet' aan te zetten en ogen en oren de kost te geven. Alle feedback vanuit inwoners, cliënten, mantelzorgers, vrijwilligers en professionals is daarom van harte welkom!

4. Financiën

De gemeente heeft aan de Adviesraad MO voor 2015 een budget ter beschikking gesteld van € 349,25.

De leden ontvangen geen vergoeding voor deelname aan de vergaderingen en andere werkzaamheden. Zij doen dit geheel op vrijwillige basis.

Alle stukken worden per post en digitaal aangeleverd.

Voor reiskosten is een vergoeding van € 0,19 per km vastgesteld. Reiskosten in verband met reguliere vergaderingen worden niet vergoed.

De gemeente stelt aan de Adviesraad MO vergaderruimte ter beschikking.

De reguliere vergaderingen van de Adviesraad MO worden genotuleerd door een ambtenaar van de gemeente.

De volgende uitgaven heeft de Adviesraad MO gedaan:

Ik heb het nagekeken in ons financieel systeem. Voor de adviesraad zijn vorig jaar aan kosten € 307,25 (studiebijeenkomst) en € 42,- voor vergaderruimte opgevoerd.

Zie jij nog kans dit te verwerken?

| Onderwerp | Uitgaven |
|-------------------|-----------------|
| Studiebijeenkomst | € 307,25 |
| Vergaderruimte | € 42,00 |
| | |
| | |
| Totaal | € 349,25 |

5. Samenstelling leden

De Adviesraad bestond in 2015 uit de volgende leden:

Johan Brouwer (*voorzitter*)

Rien van Dijke (*vice-voorzitter*)

Jeanne Brooijmans-Tak (*secretaris*) *vertrek per 01-09-2015*

Korrie van Kampenhout per 01-09-2015 secretaris

Carla Koenraad-Auden

Frans van Oppen

Hanny Vos-Langen

Jan Legierse

Rob Mes

Rosana Arrias

Annemarie Brands-van Broekhoven (*ambtelijke ondersteuning - notuleren*)

Wendy Veeke (*ambtelijke ondersteuning*)

Jan Legierse en Rob Mes zijn in april 2015 als nieuwe leden toegetreden.

Rosana Arrias trad in december 2015 toe.

De Adviesraad heeft in 2015 zeven maal vergaderd.

Foto Adviesraad MO

NOG TE MAKEN